

leti, kdy pojem »policie« vykládán byl mnohem širěji, než se ustálil v době pozdější a kdy do kompetence policejní spadal nejen dozor nad zachováním (obnovením) policejně bezvadného stavu (t. zv. policie vrchnostenská), nýbrž i péče o udržení (zlepšení) tohoto stavu (t. zv. policie veřejné péče). Použil-li tedy zákonodárce v § 37 obec. zřízení výrazu »policie místní«, jest pojmu tomu rozuměti v širším právě zmíněném smyslu, t. j. že policií jsou nejen vrchnostenská správa, nýbrž i péče o náležité splnění věcných úkonů uložených obci. Týž názor ohledně výkladu pojmu policie ve smyslu čes. obecního zřízení vyslovil i bývalý správní soud ve svém nálezu ze dne 25. září 1913 čís. 4068, Budw. čís. 9764 A/1913 a nejvyšší správní soud ve svém nálezu ze dne 26. listopadu 1925 čís. 7692, Boh. čís. 5158/1925. Podle prvního odstavce § 37 má obec, vykonává-li policii místní, nahraditi veškerou škodu, která by komu vzešla z opomenutí povinností, jež ukládá obci zákonná policie místní (§ 36). Kompetenční norma o tom, kdo rozhoduje o této náhradě a o její výši, obsažena jest v druhém odstavci § 37, který stanoví toto: »Zdali obec povinna jest dáti náhradu, rozhodne úřad politický po vyslyšení zastupitelstva okresního. Nestane-li se sjednocení o tom, mnoho-li náhrady se má dáti, budiž jí průchod zjednán pořadem práva«. Jest proto ve smyslu právě uvedeného zákonného předpisu, který jest, jak dovozeno bylo, v tomto případě rozhodný, příslušný k rozhodnutí, má-li Jindřich H. nárok na náhradu škody, vzniklé nedostatečným uložením vyklizených věcí, úřad správní a k rozhodnutí eventuálního sporu o výši této náhrady řádný soud.

III. Vznik kladného kompetenčního konfliktu nezávisí podle § 3 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n., na tom, zda správní úřad rozhodl ve věci k návrhu nebo z podnětu strany či z úřadu, nýbrž předpokladem pro vznik kladného kompetenčního konfliktu na straně správního úřadu jest, že si úřad ve věci, o niž rozhodl řádný soud, osobil příslušnost.

Spory mezi úřednictvem a okresními záložnami hospodářskými (zákon ze dne 6. června 1924, čís. 128 sb. z. a n.) jest s konečnou platností řešiti zemskému správnímu výboru, pokud mají základ v obecné úpravě požitků a nároků spojených s určitým služebním místem. Spory mezi jednotlivými úředníky a okresní záložnou hospodářskou z jich soukromoprávního služebního poměru jest řešiti řádným soudům.

(Rozhodnutí senátu pro řešení konfliktů kompetenčních ze dne 12. prosince 1930, č. j. 603/29).

Josef J., úředník okresní záložny hospodářské ve V. v Čechách, domáhal se žalobou proti tomuto ústavu podanou u zemského soudu civilního v Praze, by výpověď, daná mu žalovanou záložnou, byla prohlášena za bezúčinnou a uznáno, že jeho služební poměr dále trvá a že žalovaná jest povinna mu platiti veškeré služební požitky v žalobě podrobně vypočtené. Žalovaná záložna za sporu namítala nepřípustnost

pořadu práva, avšak soudy bylo pravoplatně uznáno, že věc patří na pořad práva. Žalovaná záložna požádala pak okresní správní komisi ve V., by zemský správní výbor vymohl u konfliktního senátu rozhodnutí, že k řešení tohoto sporu jsou příslušnými okresní správní komise ve V. a zemský správní výbor v Praze, čemuž okresní správní komise vyhověla, doporučivši žádost zemskému správnímu výboru a tento pak podal podle § 5 zákona ze dne 2. listopadu 1918 čís. 3 sb. z. a n. návrh konfliktnímu senátu na řešení kompetenčního konfliktu mezi zemským správním výborem v Praze a řádnými soudy a odůvodnil návrh ustanovením § 36 první odstavec poslední věta zákona ze dne 6. června 1924, čís. 128 sb. z. a n., podle něhož spory o požitky a nároky úřednictva s okresní záložnou hospodářskou rozhoduje s konečnou platností zemský správní výbor, prohlásiv se podle tohoto předpisu za příslušný o sporu Josefa J-a rozhodnouti, ježto prý jde ve sporu nejen o požitky, nýbrž i o právní nárok, by byl žalobce uznán definitivním, a z definitivy dovozovanou nepřipustnost výpovědi. Vrchní zemský soud v Praze se o návrhu zemského správního výboru vyjádřil, že trvá při svém rozhodnutí o přípustnosti pořadu práva. Žalovaná okresní záložna hospodářská ve svém projevu dovozovala, že k rozhodnutí sporné věci jest podle ustanovení § 36 první odstavec poslední věta výlučně příslušným zemský správní výbor, a žalobce Josef J. namítl, že nejsou vůbec splněny zákonné podmínky kompetenčního konfliktu, ježto žádná ze stran se přímo nedovolala zemského správního výboru, aby věc sám rozhodl a že zemský správní výbor o své újmě rozhodnutí o věci si osvojil, prohlásiv se příslušným. Ve věci samé doličovala, že tu nejsou předpoklady pro použití ustanovení § 36 cit. zák. na spornou věc.

Senát pro řešení kompetenčních konfliktů uznal, že jednati a rozhodnouti o návrhu Josefa J-a, úředníka okresní záložny hospodářské ve V. proti této záložně, že daná mu výpověď jako pokladníku záložny jest bezúčinná, že služební jeho poměr dále trvá a že žalovaná záložna jest povinna mu platiti služební požitky, vymáhané u zemského civilního soudu v Praze žalobou ze dne 25. června 1927 č. j. Ck VI 221/27/1 přísluší řádným soudům.

D ů v o d y:

Konfliktnímu senátu bylo se především obíratí námitkami, uplatněnými ve vyjádření Josefa J-a o návrhu na řešení kompetenčního konfliktu, — že prý tu není zákonných předpokladů kladného kompetenčního konfliktu, poněvadž sporná věc nebyla nikým vznesena na zemský správní výbor, by o ní rozhodl, nýbrž že zemský správní výbor přijal sám od sebe věc za svou a nepřipustně si osobil příslušnost k rozhodnutí o ní a že prý nebyl ani oprávněn k podání návrhu na řešení kompetenčního konfliktu ve smyslu § 5 zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 3 sb. z. a n. Námitky neshledal konfliktní senát důvodnými, uváživ, že podle § 3 dotčeného zákona nezávisí vznik kladného konfliktu kompetenčního na okolnosti, zda správní úřad rozhodl ve věci k návrhu nebo z podnětu

strany, či z úřední povinnosti, nýbrž, že předpokladem pro vznik kladného kompetenčního konfliktu na straně správního úřadu jest, by si tento úřad v téže věci, o které rozhodl řádný soud, osobil příslušnost, což se i v tomto případě stalo, an zemský správní výbor vyslovil v návrhu na řešení kompetenčního konfliktu, že se pokládá podle § 36 zákona o okresních záložnách hospodářských ze dne 6. června 1924, čís. 128 sb. z. a n. za příslušný rozhodovati ve věci, o níž rozhodl již řádný soud. K tomu jest jen ještě podotknouti, že § 4 zákona čís. 3/1918 nestanoví určitých formálních náležitostí, jež by měl správní úřad zachovati při osobování si své příslušnosti.

Senát pro řešení kompetenčních konfliktů uznal, že k rozhodnutí o sporném nároku Josefa J-a jsou příslušny řádné soudy, z těchto důvodů: Podle § 30 odst. 5 písm. l) zákona ze dne 6. června 1924, čís. 128 sb. z. a n. přísluší ředitelství okresní záložny hospodářské právo usnésti se v plné schůzi na ustanovení nebo propuštění úředníků a zřízců záložny a stanovití požitky a nároky s místem spojené. V odstavci prvním § 36 ustanovuje dále zákon, že ředitelství určuje písemnou smlouvou úředníkům jejich požitky a další nároky, a předpisuje, že ředitelství stanoví služebním, pensijním a disciplinárním řádem, jakož i instrukcemi jejich práva a povinnosti a že základní platy služební nesmějí (arg. doslov »nebud'tež«) býti nižší než zákonné platební minimum účetních úředníků o k r e s n í c h stejné kvalifikace a doby služební. V poslední větě prvního odstavce § 36 zákon doslovně ustanovuje: »Spory o požitky a nároky úřednictva rozhoduje s konečnou platností zemský správní výbor.« Již z doslovu § 30 písm. l) zákona v souvislosti s § 36 jest usuzovati, že tyto předpisy mají na mysli ustanovení požitků a nároků pro určité místo, tedy úpravu požitků s určitým systemisovaným místem spojených — při níž bylo se podle § 36 zákona řídití jistými směrnici, zejména platebním minimem účetních úředníků okresních podle zásady v zákoně vytyčené — a dále vymezení práv a nároků s obstaráváním takového místa spojených. Spory mezi úřednictvem a okresními záložnami hospodářskými, mající základ v této obecné úpravě požitků a nároků s určitým služebním místem spojených, tedy zvláště i spory o otázkách, zda písemná služební smlouva se přičí směrnici, vydaným o úpravě požitků a nároků pro určité místo, vyhrazuje zákon k rozhodování zemskému správnímu výboru, by je jako nadřízený úřad správní řešil s konečnou platností. Jinou právní povahu však mají spory, vzniklé mezi jednotlivými úředníky a zaměstnavatelem (okresní záložnou hospodářskou) ze soukromoprávního jejich služebního poměru, jichž řešení ponechal zákon řádným soudům. Kdyby byl zákon zamýšlel řešení všech sporů úředníků okresních záložen hospodářských ze služebního poměru svěřiti k rozhodování zemskému správnímu výboru, byl by prostě ustanovil, že veškeré spory mezi úřednictvem a záložnami vzešlé ze služebního poměru patří před zemský správní výbor, podobně jako byl již dříve vysloven výlučný pořad stolic samosprávných v § 40 zákona ze dne 29. května 1908, čís. 35 z. zák. pro Čechy v doslovu článku I. zákona ze dne 23. července 1919, čís. 443 sb. z. a n., a § 40 zákona ze

dne 3. října 1907, čís. 63 z. zák. pro Čechy v doslovu článku I. zákona ze dne 23. července 1919, čís. 444 sb. z. a n. nejen pro spory o požitky, nýbrž i pro všechny ostatní spory ze služebních poměrů úředníků obecních a okresních a naproti tomu zase vyhrazen pořad soudní v §§ 24 zákonů o obecních a okresních zřízeních ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 a 17 sb. z. a n. z roku 1920 pro veškeré spory z poměru služebního, t. j. jak spory o požitky, tak i všechny ostatní spory. Takového povšechného ustanovení však § 36 zákona čís. 128/1924 nemá a zákonodárce měl zajisté důležité důvody, že nepřikázal veškeré spory ze služebního poměru k rozhodování jediné správní instanci s konečnou platností, omeziv její příslušnost jen na spory určitého druhu, jak bylo výše doličeno. Věc, o níž tu jde, má ráz ryze soukromoprávní, neboť úředník okresní záložný hospodářské brání se výpovědi ze služebního poměru, dané mu záložnou podle zákona o obchodních pomocnících (zákon ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.) a domáhá se zásadního rozhodnutí, že výpověď daná mu jako pokladníku filiálky žalované záložny dopisem ze dne 3. ledna 1927 ku 31. březnu 1927 jest bezúčinná a že důsledkem toho jeho služební poměr jako pokladníka záložny dále trvá. Má tu býti tedy řešena zásadní otázka, zda služební poměr žalobcův byl výpovědí platně zrušen, čili nic, neboť na jejím zodpovědění jsou teprve závislími další nároky žalobcovy, jsoucí jen právními důsledky, založenými a odvozenými z předpokladu příznivého rozřešení otázky bezúčinnosti výpovědi. Rozhodování o sporných nárocích této právní povahy a tohoto druhu nebylo však dovolávaným ustanovením § 36 zákona čís. 128/1924 sb. z. a n. přikázáno zemským správním výborům s konečnou platností, jak bylo již doličeno, nýbrž o nich jest rozhodovati jen řádným soudům pořadem stolic, jako o nárocích soukromoprávních (§ 1 j. n.). Nesejde ani na tom, zda budou museti soudy při rozhodování o věci se též obíratí otázkou definitivy žalobcovy, jak doličuje zemský správní výbor ve svém návrhu, neboť soudy jsou oprávněny řešiti i otázky, patřící jinak na pořad správní, jako otázky předběžné pro vlastní rozhodnutí (§ 190 c. ř. s.).

